

Червената нишка на Богородица

Теодора Сивкова Крумова – първа награда за есе

Ще ви разкажа за една ромска жена... Ще събера думите си от края на пръстите, с които заплита плитките на косата си, от незамяния смях в бръчките на очите ѝ, от недопушената цигара... Ще прочета миналото и бъдещето ѝ в утайката от кафе, ще попитам ъглите на малката бяла стая как е отгледала деветте си деца... Ще седна до камъните в огнището на двора и ще ги помоля да ми разкажат това, което са видели. А след това ще разпиля събраното пред вас да разказва пред очите ви. Ще се получат хиляди истории за една жена, истории, опушени от дима на огнището и извървени от дългите пътища... И ще заплета спомена за тази жена във всеки кръстопът... и дано повечето от тези, които минат, се докоснат до него и станат малко по-добри.

Два живота живееше Йована. И в двата имаше много сълзи и много смях, издялани в изгорелите ѝ и почернели от калайдисването ръце, от многократното палене на огнището, изранени от лудите ѝ опити да търси и събира щастие. Краката ѝ се израниха от нестинарските ѝ танци върху тръните, опитвайки се да изкупи вината на децата си...

Беше видяла толкова много смърти, че ако можеше, щеше да изтъче сватбена рокля за най-малката си дъщеря от бялото на мъките им. Не! Не ѝ трябваше такова наследство. Помнеше ги! Всичките. Освен една – първата. Тя беше най-страшната. Малкото, току-що родено бебе лежеше увито между шарените черги в каруцата, докато майка ѝ се опитваше с последни сили да се вкопчи в живота и поне да изтанцува последния си цигански танц, а баща ѝ шибаше конете, опитвайки се да стигне до най-близкото село и да намери лекар. Тази смърт тя не помнеше, но я изживяваше всяка нощ между чергилата – виждаше я вечер, когато заспиваше, виждаше я точно преди зазоряване... Винаги заплиташе в плитките си една червена нишка, за да ѝ напомня за онази нишка, която я беше довела Тук и Сега. Тази нишка ѝ помогна да събере парчетата от себе си, когато две от сестрите ѝ умряха. Тази нишка щеше да ѝ помогне да се върне обратно, когато... Тази нишка тя щеше да заплете в косите на дъщеря си.

Поискаха от нея да махне нишката от косите си, когато я продадоха. Тя само стисна зъби и затвори очи. Когато ги отвори, всичките ѝ светове се надпреварваха да разкажат мъката си, препъва-